

LBRIS

We know
books

Ion Bucheru

A MERITAT?

Ediția a II-a

Editura Hoffman

CAPITOLUL I

RECHIZITORIUL

Vocea nu era deloc a unui medic grijuliu cu sănătatea pacientului său.

— Petre, tu auzi ce-ți spun?

Întrebarea părea totuși justificată. Cel căruia îi fusese adresată părea că doarme, deși era greu de crezut că tensiunea discuției neîncheiate încă i-ar fi permis o clipă de liniște, de relaxare, necum să ațipească. Tonul imperativ, aproape răstit al doctorului îl făcu să deschidă ochii și să confirme, cu un gest mut: da, aude!

— Dar de înțeles, înțelegi?

Aceeași aplecare repetată a capului vroia să spună: da, înțelege.

— După antecedente... mă cam îndoiesc, reluă doctorul cu aceeași încrâncenare ciudată, greu de explicat într-o rezervă de spital și mai ales într-o discuție cu un cardiac trecut printr-o operație pe cord deschis. Poate doar Mioara să izbutească să-ți bage-n cap...

Femeia așezată pe scaun, lângă patul bolnavului, interveni cu voce stinsă:

— Sorine, te rog!...

Doctorul i se adresa ceva mai potolit. Nu cu ea avea el ce-avea:

— Iartă-mă, Mioaro, dar vreau să fie bine. Vreau să trăiască! Pentru tine vreau să trăiască. E singura lui șansă, și oricât de urât sună vorbele mele, poate și tonul, trebuie să i-o spun așa, clar și răspicat. Petre, să fie limpede: repetarea episodului din care ai scăpat mă va lăsa pe mine fără pacient, însă asta nu-i bai, că am destui, dar pe tine... fără viață; înțelegi? Acum te-am scos din ghearele morții printr-un miracol în care nici eu nu mai credeam. Al treilea infarct, a doua intervenție pe cord deschis... e o minune! N-o tot repet ca să-mi subliniez meritele, ci ca să pricepi cum trebuie să-ți petreci restul vieții. Gata cu nebuniile! Pune cruce morilor de vânt, că... dacă nu, ți-o pun ele ție! Dacă nu pentru tine, măcar pentru Mioara.

— Sorine, te rog, nu acum... se auzi murmurul și mai stins al femeii.

— Ai dreptate; nu e nici momentul și nici locul pentru procesul pe care nici eu, nici tu și nici Petre nu ne-am învrednicit să-l facem, dar care trebuie făcut, odată și-odată, pentru liniștea noastră. Dar ca medic și ca om, sunt obligat să-i spun soțului tău măcar atât: că îți este dator să trăiască, să nu te lase singură acum, în pragul bătrâneții...

— Bătrânețe? Poate tu, se auzi, în sfârșit, vocea pacientului.

— Bravo, Petre, ai înviat!, i-o tăie doctorul. Știam că de gură ești bun, să vedem și restul... Dacă ai luat-o de lângă mine, aproape smulgând-o de la ofițerul stării civile, unde o așteptam să spună da, și, dacă n-ai reușit să-i oferi o viață așa cum merita cu asupra de măsură Mioara, măcar acum,

în ultima treime a vieții, n-o lăsa singură. Aveți un băiat, știu, dar băieții se însoară, se duc la casa lor, își trăiesc viața lor, iar mamele văduve... înțelegi, Petre?

— Sorine, te-am rugat... încercă din nou femeia să-l oprească.

— Gata, am terminat. O vorbă, una singură, și... trecem la lucruri practice. Dar nu pot să nu-i spun lui Petre, poate-l conving, cine știe? că băiatul vostru a făcut clasele primare și liceul în șase școli diferite, din șase orașe diferite, prin care spiritul justițiaro-don quijotesco al marelui ziarist de investigație Simaciu și-a târât familia, de parcă tu, Mioara, și băiatul tău n-ați fi avut dreptul la o viață normală, într-un loc al vostru, unde să prindeți rădăcini, nu ca țigani nomazi cu cortu-n spinare, azi aici, mâine-n Focșani... Asta merita tu? Numai atât? Asta merita băiatul tău?

Femeia asista neputincioasă la martelarea morală a soțului său, care primea fiecare frază ca pe un pumn în plex. Era limpede: ranchiuna veche de peste trei decenii și – acum înțelegea — fără leac a omului Sorin Aldea eclipsa, aproape anulând, buna intenție și competența medicului Aldea, care nu-și putea reprimă pornirea de a împleni prescripțiile, indicațiile și sfaturile corecte și necesare cu săgeți otrăvite, înfipte fără milă în trupul rivalului victorios cândva, dar acum prăbușit, înghesuit în corzi, cu un genunchi la podea. Dacă s-ar fi aflat în colțul unui ring de box, Mioara ar fi aruncat prosopul, dar aici, pe terenul lui Sorin...

Tăcerea inertă a lui Simaciu o umilea. Știa prin ce a trecut și prin ce trece acum, înțelegea cât trebuie să-l doară chinul moral, infinit mai greu de suportat decât suferința fizică pe care, iată, o biruise, dar atâta tăcere, atâta răbdare, atâta resemnare la Petruț al ei care, la prima încercare timidă

de a spune ceva, se lăsase pus la punct ca un școlar prins cu tema nefăcută...

Parcă simțind telepatic gândul Mioarei, vocea bolnavului se făcu auzită, la început ca o șoaptă, apoi crescând cu fiecare cuvânt.

— Sorine... Te rog din inimă... din inima asta cârpiță de tine... Oprește rechizitoriul și treci la ceea ce are de spus, concret, medicul pacientului său la externare. Dacă trebuie să mă adresez protocolar, ca de la pacient la medicul salvator, bine; o fac. Domnule doctor Aldea, dacă tot spuneți că viața mea atârnă de un firicel de ață și că trebuie să evit înfruntările, confruntările și stresul de orice fel, ce-ar fi să încep noul stil de viață chiar din clipa asta? Puneți punct, vă rog, răutăților, mai ales că sacul de box lovit din toate pozițiile nu are pumni să lovească și el. Dacă nu puteți fi cavalier, fiți măcar medic! Și dacă doreați neapărat să mă omorâți, puteați s-o faceți liniștit acolo, la masa de operație. Nicio comisie din lume nu v-ar fi găsit vinovat de malpraxis, de vreme ce supraviețuirea mea a fost un miracol, așa cum spuneți. Îmi faceți, rogu-vă, hatârul de a opri rechizitoriul în procesul ăsta vechi, vechi de tot, care – vă citez – nu se poate judeca acum și aici?

După ultima frază rostită cu greutate, vocea s-a stins. Efortul fusese prea mare pentru bolnavul care, de-o lună, nu legase mai mult de șapte-opt cuvinte obligatorii pentru comunicarea strict utilitară cu medicul, asistenții și restul personalului de îngrijire din spital. Ochii, larg deschiși tot timpul „ieșirii la bătaie” cu Aldea, redeveniră abia mijiiți. Corpul i se sprijini mai adânc între cele trei perne care-l susțineau, semn că el atâta a avut de spus; gata.

Instaurată de izbucnirea bolnavului, o tăcere grea, apăsătoare se lăsă în cameră. Cei trei ocupanți ai rezervei, deși aflați în poziții atât de diferite, trăiau momentul la intensitate maximă. Parcă s-ar fi înțeles între ei să mediteze, fiecare în felul său, la spusele omului scăpat din ghearele morții.

Doctorul Sorin Aldea, șeful secției de chirurgie cardiacă a celui mai mare spital bucureștean, era ceea ce se cheamă un bărbat falnic. Înalt, bine legat, cu o talie de invidiat și pentru un sportiv de performanță, nu trăda prin nimic cei peste 55 de ani (mai exact: 58) împliniți. Avea brațe puternice, ghicite sub mânecile halatului scrobite, de un alb imaculat; palme puternice, terminate prin degete lungi, abile, de pianist. O foarte ușoară cifoasă, datorată probabil anilor petrecuți la masa de operații, aplecat asupra miilor de trupuri cărora le-a prelungit viața, trăda preocuparea de a-și masca acest infim defect, pentru că – dintr-o cochetărie masculină surprinzătoare la un exemplar uman atât de reușit – din când în când își aducea aminte că nici acest ușor început de gârbovire nu trebuia să se vadă, și atunci își îndrepta spinarea, înălța capul, bomba pieptul și trăgea umerii cu un gest devenit reflex.

Ceea ce făcea însă din Sorin Aldea un bărbat cu totul special, imposibil de uitat după ce l-ai văzut odată, era capul. O gură cu buze subțiri, de om sever; o frunte înaltă, puțin bombată; doi ochi ciudați, de un verde rece, ca și cum dinăuntru ar fi țâșnit o lumină crudă de neon; și mai ales părul... Un ireal nimb de cârlionți complet albi îi acoperea scalpul ca o aureolă, într-un contrast șocant cu sprâncenele stufoase, complet negre, te făcea să crezi că omul din fața ta poartă perucă, una pudrată, de epocă. Nici vorbă însă de

așa ceva; podoaba capilară, nerărită de vârstă, începuse să-i albească din primul an de rezidențiat și-i atrăsese o poreclă care-l scotea din sărite ori de câte ori o auzea. Colegii îi spuneau Zeus, cu conotații, probabil, nu numai fizionomice, ci și caracteriale.

Mai era ceva ciudat la Aldea. Indiferent cu cine vorbea și ce avea de spus, doctorul nu-și privea în ochi interlocutorul. Îi prindea în cătarea privirii fie fruntea, fie barba, fie una din urechi fie – pur și simplu – se uita prin el ca prin sticlă; ocolea ochii. Singurul coleg care s-a încumetat odată să-l facă atent asupra acestui amănunt s-a ales cu un scandal în toată regula; discutând cu Aldea, Marcel Păruș, viitor anestezist și colaborator apropiat ani îndelungați, i-a strigat în glumă:

— Alo, domnu' sunt aici; unde te uiți?

Scandalul declanșat atunci de gluma nevinovată a lui Păruș a făcut deliciul bârfelor din an, dar n-a reușit să schimbe obiceiul doctorului Aldea, cu atât mai greu de înțeles cu cât el era ultimul om care să ezite a spune cuiva, verde-n față, un diagnostic, o apreciere, un pronostic de care atârna viața sau moartea, uneori cu o franchețe pe care codul nescris al medicinei nu o recomandă pentru orice situație.

Acesta era Aldea.

Petre Simaciu ilustra exact tipul opus. Nu-i puteai judeca statura, așa cum se afla, întins în pat, acoperit cu pătura trasă până sub bărbie, dar nu era greu de ghicit că omul nu arăta nici falnic, nici puternic și viguros, nici suplu ca doctorul. Iar fața...

Descrierea figurii lui Simaciu punea în dificultate orice portretist, pentru că niciodată nu arăta la fel. Un chip

cu geometrie variabilă, în funcție de ce gândea, ce simțea, ce spunea proprietarul său într-o clipă anume. Bărbat frumos? Chipeș? Nu, nici vorbă, dar... mobilitatea uimitoare a feței îți oferea, acum, un ins fermecător, iar peste câteva secunde un cu totul alt om, închis, crispat, mohorât, lăsând la vedere asimetrii și imperfecțiuni ascunse miraculos până mai adineauri prin expresie; numai prin expresie.

Pe Mioara o speriasse și o umilise tocmai împietrirea chipului atât de bine cunoscut, devenit o mască inexpresivă. Asta nu era fața bărbatului care, în chiar primele clipe de conștientă după operația cumplită, la reanimare, deschisese ochii încărcăți cu privirea aceea șăgalnică ce anunța întotdeauna o vorbă de duh, găsisse puterea pentru un zâmbet larg, ca-n vremurile bune, și-i șoptise: „iar mi-a dat târcoale, dar nu i-a mers nici de data asta; iar am păcălit-o!”, după care, sleit, se cufundase într-un somn mai adânc decât anestezia.

Ciudatul, schimbătorul, imprezibilul, argintul viu Petre Simaciu părea construit anume pentru a demonstra relativitatea absolută a termenilor „frumos” și „urât” aplicați bărbaților. Dacă-i comparăm cu întruchiparea frumuseții perfecte, numită Rudolf Valentino, un Belmondo – cu nasul său cam turtit și borcănat, cu buzele sale groase – sau pe un Bogart, urâtelul superb din cea mai frumoasă poveste de dragoste filmată vreodată, *Casablanca* –, ambii și alții ca ei – sunt sau par niște urâți. Dar oare sunt urâți? Atunci de ce-i adoră sute de milioane de oameni? De ce oftează după ei zeci de milioane de femei? De ce se îndrăgostise Mioara de omul acesta cu fața suptă, căruia barba, nerasă de multe zile, nu reușea să-i ascundă paloarea trecătoare, desigur, dar nici imperfecțiunea trăsăturilor? Un răspuns posibil au oferit

ochii lui Simaciu, acum aproape închiși, dar adineauri, la răbufnirea de orgoliu ce stăvilise rechizitoriul lui Aldea, ochii aceștia, scăpați de sub oblonul pleoapelor, redeviniseră sclipitori, aruncând scântei fierbinți, dominând verdele rece, de neon sau de ecran fluorescent al doctorului-procuror...

Între cei doi bărbați, încheștați absurd într-o luptă atât de inegală, Mioara Simaciu de-abia mai îndrăzne să respire. Ar fi dat orice să nu se afle acolo. Simțea, știa că ea nu este făcută pentru lupte.

Firea ei blândă, bună, generoasă, caldă, respingea până și ideea de înfruntare, deși viața o obligase să se lupte din greu, dar altfel, pe un alt front, cu alți adversari și cu alte arme, inspirându-se, probabil, din vremurile îndepărtate ale matriarhatului, când femeia – mamă și soție – se înhăma la greu, ducea în spate aproape totul și făcea posibilă viața.

Fața îi exprima perfect și firea, și crezul de viață. De aceeași vârstă cu cei doi bărbați, Mioara păstra încă toate însemnele unei frumuseți care, la tinerețe, trebuie să fi pus pe jar multe inimi. În ciuda anilor, era încă frumoasă. Ovalul perfect al feței, tenul catifelat, trăsăturile regulate, silueta pentru care putea fi invidiată de multe femei mult mai tinere și mai preocupate de kilograme și cântar, distincția, aerul de echilibru, de calm și bunătate ce se degaja din toată ființa, făceau din Mioara Simaciu tipul de femeie alături de care orice bărbat ar fi dorit să-și trăiască viața.

Și, totuși... ceva nu se lega. Un ochi atent ar fi deslușit în modestia vestimentară, în absența oricăror însemne de cochetărie feminină – de la pudră, ruj și rimel, la oja de unghii sau pieptănătură –, o prematură și greu explicabilă abdicare de la cultivarea propriei frumuseți. Nu era greu să înțelegi că doctorița Mioara Simaciu nu pierde vremea pe

la coafeză, manichiuristă, cosmeticiană sau croitoreasă; că viața a obligat-o să-și îndrepte atenția și preocupările spre cu totul alte ținte. Nimic neglijent, nimic strident sau lipsit de gust – Doamne, ferește! – în ținuta Mioarei, dar când natura a fost atât de generoasă cu o femeie, nu-ți puteai explica de ce norocoasa doamnă nu face nimic, dar absolut nimic pentru „a arăta bine”, mai bine, adăugând plus-valoare zestrei native cu ajutorul industriei moderne a frumuseții.

Și dacă același ochi, indiscret, iscoditor, ar fi căutat cu de-amănuntul vreo podoabă, cât de minusculă, cât de discretă, și n-ar fi găsit decât verigheta... și dacă același ochi i-ar fi scrutat mai atent privirea, descoperind în ea multă oboseală și chiar o undă de resemnare, chiar de renunțare (la ce?), ar fi conchis, logic și, desigur, trist: ceva nu era în ordine cu viața Mioarei Simaciu.

*

Izbucnirea de orgoliu a bolnavului plutea încă în rezerva de spital, tensionând atmosfera și prelungind tăcerea apăsătoare... până când sentimentul responsabilității de care doctorul Aldea nu ducea lipsă, se dovedi mai puternic decât resentimentele îndelung dospite. Bărbatul lovit cândva atât de adânc în ceea ce considera el că a fost iubirea vieții sale, și chiar fusese, făcu loc chirurgului eminent, obligat de jurământul lui Hipocrat și de propria conștiință să considere viața pacientului său mai presus de orgolii și ranchiune. Rupse tăcerea, adresându-se soților Simaciu ca și cum nimic „nemedical” nu s-ar fi întâmplat acolo, ca și cum niciun cuvânt rostit de-o parte și de alta, dar mai ales de el, n-ar fi fost spus.